Өндіріс әдісімен ЖІӨ

Шығарылған күні: 28.12.2023
Келесі шығарылым күні: 15.02.2024

1. Негізгі тұстары
2. Экономика салалары бойынша ЖІӨ
3. ЖІӨ нақты өсімі
4. Жан басына шаққандағы ЖІӨ
5. Бақыланбайтын экономика
6. Еңбек өнімділігі
7. Глоссарий
8. Әдіснамалық түсіндірмелер
9. Қатысты жарияланымдарға сілтемелер
10. Пайдалы сілтемелер

1. Негізгі тұстары

2023 жылғы қаңтар-қыркүйектегі өндірілген Жалпы ішкі өнімнің (ЖІӨ) көлемі (есепті деректер бойынша) 75546820,3 млн.теңгені құрады.
ЖІӨ өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда нақты мәнде 4,9%-ға өсті.
ҚР ҰБ орташа жылдық доллар бағамы бойынша есептелген ЖІӨ 166810,5 млн. АҚШ долларын құрады.

2. Экономика салалары бойынша ЖІӨ

2023 жылы қаңтар-қыркүйекте өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда тауарларды, қызметтерді өндіру және өнімдерге салынатын салықтар бойынша нақты өсім 3,7%, 5,4% және 7,4% құрады.

1-кесте

2023 жылғы қаңтар-қыркүйектегі өндіріс әдісімен ЖІӨ

	Ағымдағы бағаларда, млн.теңге	Өткен жылғы тиісті кезеңге		қорытындыға пайызбен
		нақты көлем индексі	дефлятор	
Жалпы ішкі өнім	75 546 820,3	104,9	111,1	100,0
Тауарлар өндіру	28 115 622,4	103,7	99,1	37,2
Ауыл, орман және балық шаруашылығы	3 096 720,2	90,1	101,2	4,2
Өнеркәсіп	20 996 534,9	104,4	97,9	27,7
Тау-кен өндіру өнер кәсібі және карьерлерді қазу	10 222 736,0	105,4	92,8	13,5
Өңдеу өнеркәсібі	9 445 182,7	103,2	102,5	12,4
Электр энергиясымен, газбен, бумен, ысты қсумен және ауаны кондициялаумен жабдықтау	1 126 172,6	105,1	109,9	1,5
Сумен жабдықтау; қалдықтарды жинау, өңдеу және жою, ластануды жою бойынша қызмет	202 443,6	105,6	109,2	0,3
Құрылыс	4 022 367,3	112,6	103,9	5,3
Қызметтер өндіру	40 910 045,5	105,4	121,7	54,2
Көтерме және бөлшек саудада сату; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу	11 906 846,5	110,0	116,3	15,8
Көлік жәнежинақтау	4 137 576,2	107,0	122,9	5,4
Тұру және тамақтану бойынша қызмет көрсету	577 627,4	106,1	118,1	0,8
Ақпарат және байланыс	1 507 394,6	114,8	113,2	2,0
Қаржы және сақтандыру қызметі	2 837 540,5	101,7	122,1	3,7
Жылжымайтын мүлікпен операциялар	5 902 743,3	102,8	129,6	7,8
Кәсіби, ғылыми және техникалық қызмет	2 524 994,6	102,6	127,2	3,3
Әкімшілік және қосалқы қызмет көрсету саласындағы қызмет	1 593 098,0	100,9	128,3	2,2
Мемлекеттік басқару және қорғаныс; міндетті әлеуметтік қамсыздандыру	1 548 658,3	102,6	112,6	2,0
Білім беру	3 590 489,1	102,1	123,0	4,8
Денсаулық сақтау және халыққа әлеуметтік қызмет көрсету	1 975 392,1	101,6	124,9	2,6
Өнер, ойын-сауық және демалыс	565 893,7	100,1	125,6	0,7

Көрсетілетін қызметтердің өзге де түрлерін ұсыну	2 188 076,9	102,0	127,7	3,0
Үй қызметшісін жалдайтын үй шаруашылықтарының қызметі, өзіндік тұтынуы үшін тауарлар мен көрсетілетін қызметтерді өндіру бойынша үй шаруашылықтарының қызметі	53 714,3	101,1	116,1	0,1
Жалпы қосылған құн	69 025 667,9	104,6	111,4	91,4
Өнімдерге салынатын салықтар	6 521 152,4	107,4	108,2	8,6

Тауарлар өндірісі мен қызмет көрсетулер өндірісінің 2023 жылғы қаңтар-қыркүйектегі ЖІӨ-гі үлестері тиісінше 37,2% және 54,2% құрады. ЖІӨ-нің өндірісіндегі негізгі үлесті өнеркәсіп саласы – 27,7% алып отыр.

1-сурет

2023 жылғы қаңтар-қыркүйектегі ЖІӨ құрылымы

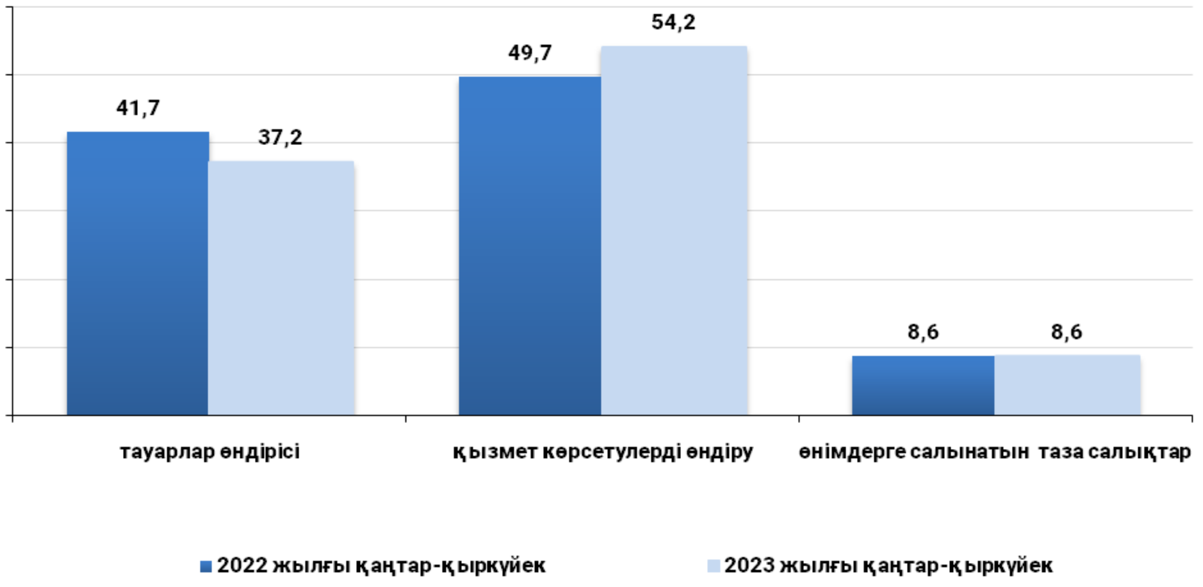

Динамикалық кестелер:

ЭҚТ бойынша ағымдағы бағалардағы ЖІӨ
ЭҚТ бойынша ЖІӨ НКИ
ЭҚТ бойынша ЖІӨ дефляторы
ЭҚТ бойынша ЖІӨ құрылымы
Тоқсан бойынша ЖІӨ
Маусымдық ауытқуларды ескере отырып, тоқсан бойынша ЖІӨ
Мұнайгаз және шикізаттық сектор динамикасы
Меншік түрлері бойынша жалпы қосылған құн

3. ЖІӨ нақты өсімі

ЖІӨ өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда нақты мәнде 4,9%-ға өсті. Ақпарат және байланыс (14,8%), Құрылыс (12,6%), Көтерме және бөлшек саудада сату; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу (10%), Көлік және жинақтау (7%), Тұру және тамақтану бойынша қызмет көрсету (6,1%) Сумен жабдықтау; қалдықтарды жинау, өңдеу және жою, ластануды жою бойынша қызмет (5,6%), салалары ең көп өсімді көрсетті.

2-сурет

2023 жылғы қаңтар-қыркүйекте ЖІӨ-ге негізгі салалардың қосқан үлесі, п.т.

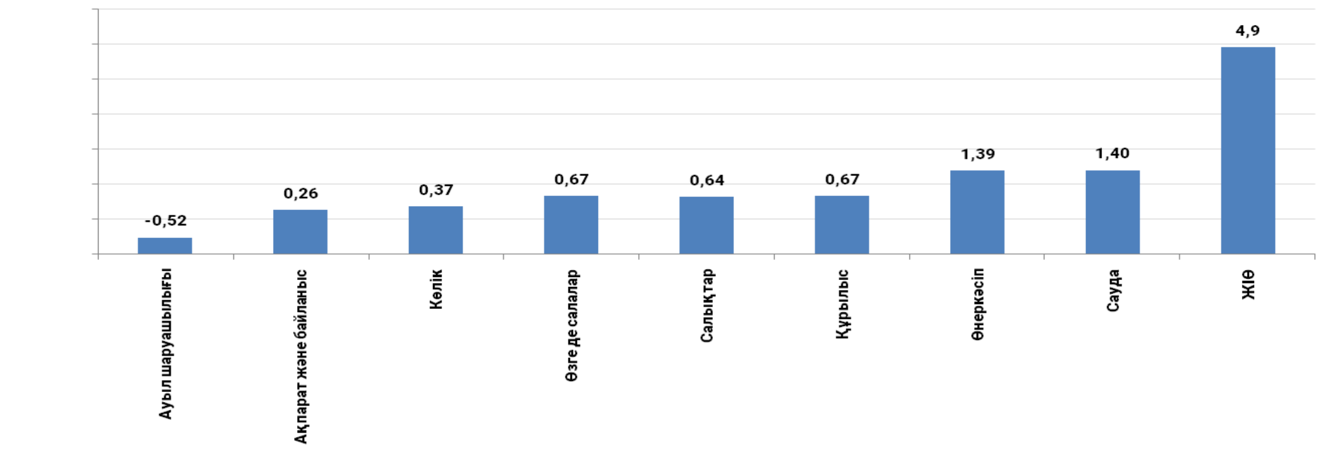

Соңғы 5 жылғы динамикада 2020 жылғы экономикалық белсенділіктің төмендеуі Covid-19 байланысты пандемияға, сондай-ақ шектеу шараларының енгізілуіне сәйкес байқалады (ЖІӨ нақты өсімі - 2,5%).
2021 жылғы 2 тоқсаннан бастап экономиканың біртіндеп қалпына келуі байқалады.

3-сурет

Жалпы ішкі өнімнің НҚИ динамикасы

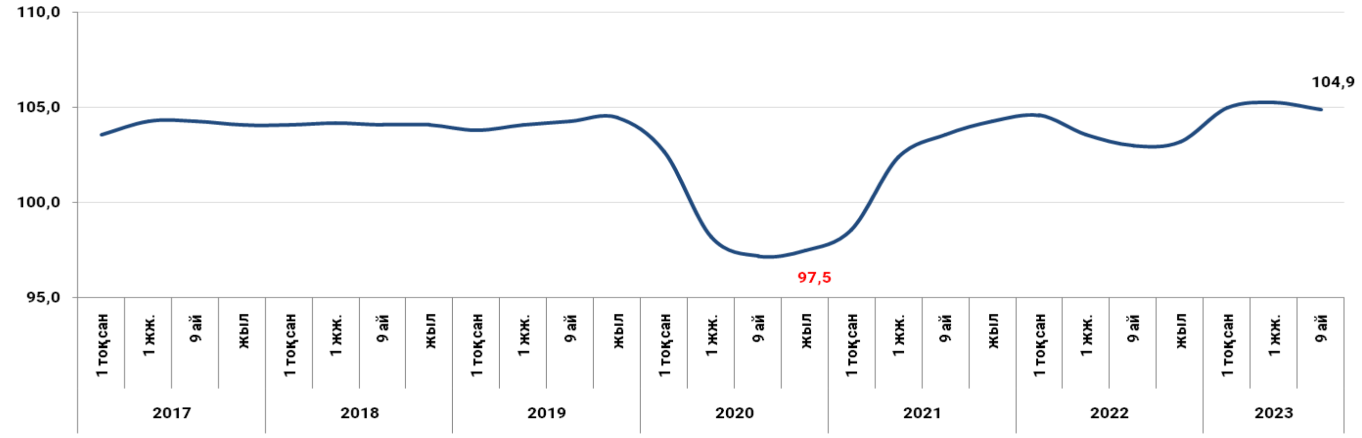

4. Жан басына шаққандағы ЖІӨ

2022 жылы (есепті деректер бойынша) жан басына шаққандағы ЖІӨ 11476,6 АҚШ долларын құрады.

4-сурет

Жан басына шаққандағы ЖІӨ динамикасы

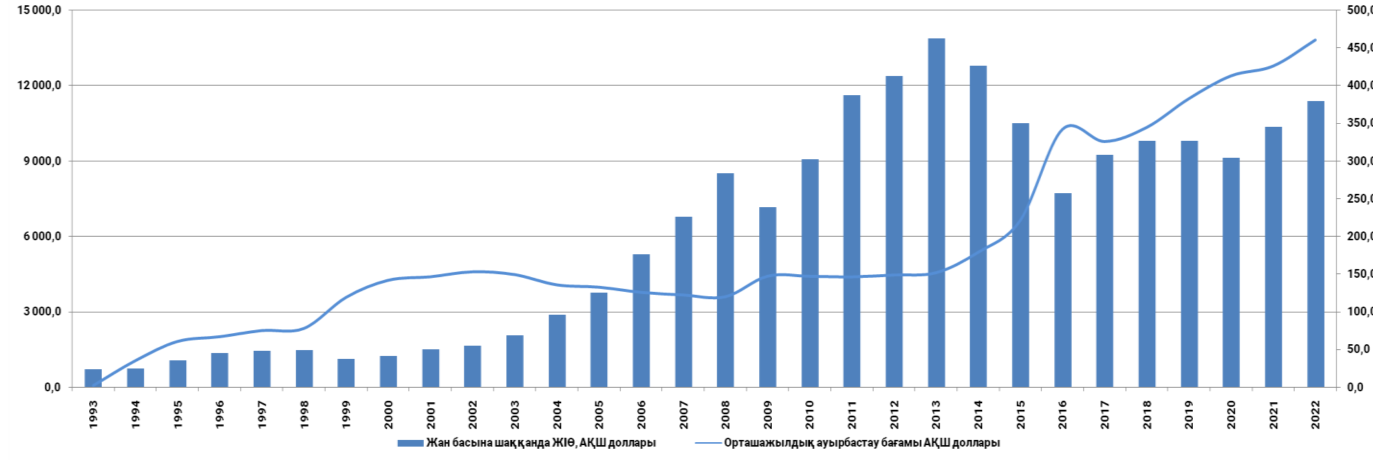

Динамикалық кестелер:

[Жан басына шаққандағы ЖІӨ]

5. Бақыланбайтын экономика

2022 жылы бақыланбайтын экономиканың ЖІӨ деңгейі 0,97%-ға қысқарды және ЖІӨ-ден 18,78% құрады, оның ішінде ЖІӨ-ден заңсыз қызмет үлесі - 1,15%.

Бақыланбайтын экономиканың ЖІӨ-дегі ең көп үлесін Көтерме және бөлшек саудада сату; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу (3,14%), Құрылыс (2,64%)және Көлік және қоймалау (2,54%), ең аз үлесін Сумен жабдықтау; қалдықтарды жинау, өңдеу және жою, ластануды жою бойынша қызмет (0,04%),Өнер, ойын-сауық және демалыс(0,07%),Кен өндіру өнеркәсібі және карьерлерді қазу (0,14%) салалары алды.

2-кесте

Бақыланбайтын экономика динамикасы

ЖІӨ-ден пайызбен

	2018	2019	2020	2021	2022
Тауарлар өндіру	6,90	5,65	5,19	6,26	7,01
Қызметтер өндіру	20,12	18,04	15,04	13,49	11,77
Барлығы	27,02	23,69	20,23	19,75	18,78

Динамикалық кестелер:

ЭҚТ бойынша ЖІӨ-дегі БЭ үлесі

6. Еңбек өнімділігі

2022 жылы жалпы экономика бойынша еңбек өнімділігі бір жұмыскерге шаққанда 10 083,2 мың теңгені құрады және өткен жылмен салыстырғанда нақты мәнде 1,3% өсуін көрсетті.

Динамикалық кестелер:

ЭҚТ бойынша еңбек өнімділігі
ЭҚТ бойынша еңбек өнімділігінің индексі

7. Глоссарий

Жалпы ішкі өнім (ЖІӨ) – елдің экономикалық қызметінің түпкілікті нәтижесін сипаттайтын ұлттық шоттар жүйесінің маңызды көрсеткіштерінің бірі;

Жалпы қосылған құн – аралық тұтыну құнын шегергендегі жекелеген өндірушілер, салалар немесе экономика секторлары енгізген ЖІӨ-ге салымның көрсеткіші болып табылатын жалпы шығарылым құны;

Жалпы шығарылым – есепті кезеңде ұлттық экономиканың резидент-бірліктерінің өндірістік қызметінің нәтижесі болып табылатын тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің жиынтық құнын білдіретін тауарлар мен көрсетілетін қызметтерді шығару;

Аралық тұтыну – өндіріс процесінде трансформацияланатын немесе толық тұтынылатын тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің құны;

Дефлятор – белгілі бір кезеңдегі экономикадағы бағаның орташа өзгеруін сипаттайтын көрсеткіш;

Салым – көрсеткіш бойынша пайыздық өзгерістің ЖІӨ-нің жалпы мәніне әсер ету шамасы;

Өнімдерге салынған салықтар мөлшері өндірілген өнімдер мен көрсетілген қызметтердің құнына тікелей байланысты.

8. Әдіснамалық түсіндірмелер

Өндіріс әдісімен Жалпы ішкі өнім экономикалық қызмет түрлері бойынша жалпы қосылған құнның сомасын көрсетеді, ол өнімдерге және импортқа салынатын таза салықтар шамасына көбейтіледі. «Таза» термині салықтың тиісті субсидиялардың шегеріліп көрсетілгендігін білдіреді.

9. Қатысты жарияланымдарға сілтемелер

Табыстар әдісімен ЖІӨ
Түпкілікті тұтыну әдісімен ЖІӨ
Жалпы өңірлік өнім
Қысқа мерзімді экономикалық индикатор
Қазақстан Ресаубликасының Ұлттық шоттары
Коммерциялық емес ұйымдарды біржолғы зерттеу нәтижесі

10. Пайдалы сілтемелер

Статистика бойынша әдіснамалық ереже
Бақыланбайтын экономиканы бағалау әдістемесі
Тұрғын үй рентасын бағалау әдістемесі
Қаржылық делдалдық қызметтерінің шығарылымын есепке алу әдістемесі
Айлық және тоқсандық негізде әзірленетін статистикалық көрсеткіштерді маусымдық тегістеу әдістемесі
Екінші деңгейлі банктердің қаржылық қызметтерін есепке алу әдістемесі
Орталық Банк қызметтерін есепке алу әдістемесі
Көпфакторлы өнімділікті өлшеу әдістемесі
Жиынтық озыңқы индикаторды құру әдістемесі
Зейнетақы қорларының көрсетілетін қызметтерін есепке алу әдістемесі
Заңсыз қызмет көлемдерін бағалау әдістемесі
Сақтандыру қызметтерін есепке алу әдістемесі
Өнімдерге және импортқа салынатын салықтарды есепке алу әдістемесі
Еңбек өнімділігін есептеу әдістемесі
Ағымдағы және тұрақты бағалардағы өндіріс әдісімен жалпы ішкі өнімді есептеу әдістемесі
Тұрақты бағалардағы қаржы қызметінің жалпы қосылған құнын есептеу әдістемесі
Қазақстан Республикасының ұлттық шоттары, Сапа жөніндегі есеп, 2018ж.
Өндіріс әдісімен ЖІӨ, Сапа жөніндегі есеп, 2022 ж.
ҮШЖ көрсеткіштерін есептеудегі номиналды сәйкессіздіктерді талдау, Сапа жөніндегі есеп, 2022 ж.
«Талдау» Ақпараттық-талдау жүйесі

Шығаруға жауапты:	Департамент директоры:	Орындаушы:	Мекенжай:
Ұлттық шоттар департаменті	Ә.Е.Нақыпбеков Тел. +7 7172 74 9717	З.А. Жүнісова, С.О. Кішкенінова, И.К.Баймуратова Тел. +7 7172 74 93 02 E-mail: z.shigambaeva@aspire.gov.kz s.kishkeninova@aspire.gov.kz in.baimuratova@aspire.gov.kz	010000, Астана қаласы Мәңгілік ел даңғылы, 8 Министрліктер Үйі, 4-кіреберіс